

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŪKIO MINISTERIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38 / Vasario 16-osios g. 2, LT-01104 Vilnius, tel. 8 706 64 845 / 8 706 64 868,
faks. 8 706 64 762, el. p. kanc@ukmin.lt, http://www.ukmin.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188621919

Perkančiosioms organizacijoms

2011-12-20 Nr. (14.4-32)-3-6817
Į 2011-11-23 Prot. Nr. 81, 4 kl.

Kopija:

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL PERKANČIŲJŲ ORGANIZACIJŲ SKATINIMO AKTYVIAU NAUDOTIS APSAUGOS NUO NEPAGRĮSTŲ TIEKĖJŲ SKUNDŲ PRIEMONĖMIS

Viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimą reguliuojantys teisės aktai užtikrina galimybes pasinaudoti skubiomis ir veiksmingomis teisių gynimo priemonėmis bet kuriam tiekėjui, kuris yra arba buvo suinteresuotas sudaryti sutartį, tačiau dėl tariamo pažeidimo jam buvo padaryta žala arba kilusi tokios žalos rizika.

Kita vertus, praktikoje perkančiosios organizacijos neretai kelia problemą, kad tiekėjai piktnaudžiauja jiems suteiktomis teisėmis reikšdami nepagrįstus skundus, kurie užvilkina viešųjų pirkimų procedūras, o tai stabdo investicinių projektų įgyvendinimą, kelia Europos Sąjungos paramos lėšų praradimo grėsmę.

Ūkio ministerija, siekdama išsiaiškinti pirmiau minėtas problemas ir ieškodama galimų sprendimo būdų, atliko viešųjų pirkimų ginčų nagrinėjimo sistemos funkcionavimo Lietuvoje analizę. Tyrimo metu buvo apklausti viešųjų pirkimų sistemos dalyviai, kartu su Viešųjų pirkimų tarnyba išanalizuoti Nacionalinės teismų administracijos pateikti statistiniai duomenys apie viešųjų pirkimų bylų nagrinėjimą. Analizės rezultatai pateikti Ūkio ministerijos interneto svetainėje www.ukmin.lt (žr. nuorodą „Viešųjų pirkimų problematika ir sprendimų kryptys“).

Statistinių duomenų analizė atskleidė, kad nuo 2010 m. kovo 2 d. iki 2011 m. kovo 2 d. apygardų teismams iš viso pateikta 311 ieškinių dėl viešųjų pirkimų, o juos nagrinėjant 60 bylų buvo taikytos laikinosios apsaugos priemonės. Tai reiškia, kad viešojo pirkimo procedūros galėjo būti stabdomos apie 104 dienas, nes būtent tiek vidutiniškai truko bylų, kuriose pritaikytos laikinosios apsaugos priemonės, nagrinėjimas. Teismams išnagrinėjus viešųjų pirkimų bylas dėl įvairių priežasčių buvo atmestas 91 ieškiny. Taigi, teismai netenkino apie 30 procentų tiekėjų skundų, tarp kurių tikėtina buvo ir nepagrįstų ieškinių. Bylose, kuriose ieškiniai atmesti, viešųjų pirkimų procedūros taip pat buvo stabdomos – jose laikinosios apsaugos priemonės pritaikytos 26 atvejais.

Svarbu pažymėti, kad nors Civilinio proceso kodekse yra nustatytos priemonės, kuriomis perkančiosios organizacijos galėtų pasinaudoti, siekdamos apsisaugoti nuo nepagrįstų skundų ir užtikrinti savo turtinių interesų apsaugą, atliktas tyrimas parodė, kad jomis pasinaudojama itin retai. Pavyzdžiui, tik 6 bylose iš 60, kuriose taikytos laikinosios apsaugos priemonės, buvo prašoma nuostolių atlyginimo užtikrinimo.

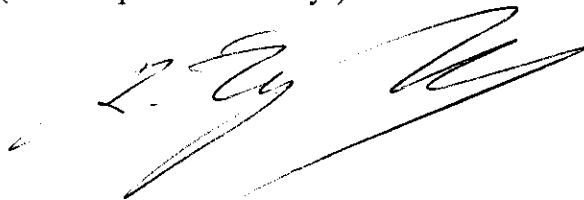
Ūkio ministerija, kaip viešųjų pirkimų politiką formuojanti institucija, siekdama užtikrinti, kad vykdant viešuosius pirkimus valstybės biudžeto ar Europos Sąjungos paramos lėšos būtų panaudotos racionaliai ir efektyviai, ragina perkančiąsias organizacijas aktyviau pasinaudoti šiomis Civilinio proceso kodekse nustatytomis apsaugos nuo nepagrįstų tiekėjų skundų ir turtinių interesų apsaugos priemonėmis:

- Dalyvaujantis byloje asmuo, kuris nesąžiningai pareiškė nepagrįstą ieškinį arba sąmoningai veikė prieš teisingą ir greitą bylos išnagrinėjimą ir išsprendimą, gali būti teismo įpareigotas atlyginti kitam dalyvaujančiam byloje asmeniui šio patirtus nuostolius. Motyvuotas prašymas dėl nuostolių atlyginimo gali būti paduotas iki bylos išnagrinėjimo iš esmės pabaigos arba gali būti pareikštas ieškinys dėl nuostolių atlyginimo naujoje byloje. Teismas, nustatęs tokius piktnaudžiavimo atvejus, gali paskirti dalyvaujančiam byloje asmeniui iki dvidešimt tūkstančių litų baudą (95 straipsnis).

- Šalies prašymu teismas nutartimi gali pareikalauti, kad ieškovas ar kitas prašymą dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo padavęs asmuo per teismo nustatytą terminą pateiktų atsakovo nuostolių, galinčių atsirasti dėl laikinųjų apsaugos priemonių taikymo, atlyginimo užtikrinimą. Šių nuostolių atlyginimas gali būti užtikrinamas ir banko garantija. Ieškovui nesumokėjus nuostolių atlyginimui užtikrinti skirtų pinigų arba nepateikus banko garantijos per nustatytą terminą, teismas per tris darbo dienas nuo termino pabaigos dienos privalo panaikinti taikytas laikinasias apsaugos priemones (146 straipsnio 1 dalis).

- Įsiteisėjus sprendimui, kuriuo ieškinys atmestas, atsakovas turi teisę reikalauti, kad ieškovas atlygintų nuostolius, kuriuos atsakovas patyrė dėl ieškovo prašymu taikytų laikinųjų apsaugos priemonių. Šiame straipsnyje nustatytos nuostolių atlyginimo užtikrinimo taisyklės gali būti taikomos ir tais atvejais, kai taikyti laikinasias apsaugos priemones prašoma iki ieškinio teismui pareiškimo dienos (146 straipsnio 2 ir 3 dalys).

Ūkio ministras

Rimantas Žylius